

Modernismens ansigter

Peer E. Sørensen (Professor Emeritus, AU)

"Stormløb mod den sidste jordiske grænse."

Omkring Første Verdenskrig undergik de kunstneriske udtryk i musik, kunst og litteratur store forandringer. Forandringer, der alle var velforberedte i det foregående århundrede. Den russiske komponist Igor Stravinskij forkastede den klassiske ballets udtryk og erstattede yndefulde spring med stampende indadvendte fødder i balletten *Le sacre du printemps*. Hans landsmand maleren Wassilij Kandinskij opløste enhver genkendelighed i punkter, linjer og abstrakte mønstre i sine malerier. Digtere skrev værker fulde af meningsløse ord som og hermetiske tekster, som krævede nye måder at læse på. James Joyce og Virginia Woolf forlod de traditionelle narrativer og hengav sig til associative bevidsthedsstrømme. Den gamle kunst mistede sin selvfølgelighed. Bag disse mange yderst forskellige kunstneriske eksperimenter lå en lang række erfaringer, som var fælles for komponister såvel som malere og forfattere. Det drejer sig primært om erfaringer af opbrud fra gamle antagelser og horisonter og om det værdisammenbrud rædslerne fra skyttegravene og den meningsløse Første Verdenskrig førte med sig. Revolutioner, fascisme og vold gennemsyrrer modernismens radikale brud med fortiden. Men modernismen er mere og andet end krig og kaos. Den rummer skelsættende visioner, æstetiske og eksistentielle eksperimenter samt en rigdom af nye kunstneriske udtryk. "Hele denne litteratur er stormløb mod den sidste jordiske grænse," skrev forfatteren Franz Kafka i sin dagbog.

FREDAG D. **21. FEBRUAR** KL. 14-16 | BYG. 1485-226